

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія культури
Кафедра психології, педагогіки та філології**

**ПРОГРАМА
та навчально-методичні матеріали з дисципліни**

**ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)
В ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ**

Освітньо-творча програма

**АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ВИРОБНИЦТВО
третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти
зі спеціальності 021 “Аудіовізуальне мистецтво та виробництво”
галузі знань 02 “Культура і мистецтво”**

Харків, 2024

УДК 811.111'243:070](073)

I-67

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 1 від 31.08.2024 р.)

Рецензенти:

Білик О.М., проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків,
доктор педагогічних наук, доцент

Мархайчук Н.В., декан факультету аудіовізуального мистецтва, кандидат
мистецтвознавства, доцент

Укладач:

Борисова Аліна Олексіївна, доцент, кандидат психологічних наук. доцент кафедри
психології, педагогіки та філології

I-67 **Іноземна мова (англійська) в професійній комунікації** : програма навч.
дисципліни для здобувачів третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти,
спец. 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», галузі знань 02
«Культура і мистецтво» / М-во культури та інформ. політики України,
Харків. держ. акад. культури, Ф-т культурології та соц. комунікацій, Каф.
психології, педагогіки та філології ; [уклад. Борисова А.О.]. — Харків :
ХДАК, 2024. — 18 с.

Навчальний курс «Іноземна мова (англійська) в професійній комунікації» призначений для підготовки здобувачів третього (освітньо-творчого) рівня освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Зміст курсу спрямований на ознайомлення з особливостями функціонування та вживання іноземної (англійської) мови в академічному (науковому) контексті, опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який може забезпечити необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах наукового, професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах.

УДК 811.111'243:070](073)

© Харківська державна академія культури, 2024 р.
© Борисова А.О., 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Вибіркова	
	Напрямок підготовки 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво		
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>Презентація творчих та професійних інтересів</i>	Спеціальність (освітня програма): 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		1-й	
	Семестр		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: доктор мистецтв	1-й	
		90 год.	
		Лекції	
		0 год.	
		Практичні, семінарські	
		30 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: залік (1-й сем.)	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — аудиторних/самостійна 1:2

У сучасних умовах глобалізації і виходу України в єдиний освітній, культурний та інформаційний простір володіння іноземними мовами, насамперед англійською, набуває особливої ваги. Англійська практично стала міжнародною мовою наукової комунікації: ділової кореспонденції, наукових та практичних конференцій, наукових публікацій, особливо в галузях бібліотечно-інформаційної справи, менеджменту, інформаційних технологій та систем. Англійська мова дає можливість отримати доступ до більшості ресурсів світової інформаційної мережі Інтернет, де основна інформація розміщується на англійській мові. Тому для молодих учених володіння англійською мовою є абсолютно необхідним для успішних наукових досліджень. Природно, що практичний курс іноземної мови в професійній комунікації є важливим компонентом навчальних планів Харківської державної академії культури. Він цілком логічно вкладається у триступеневу побудову вищої освіти “бакалавр – магістр – доктор мистецтв”.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни “Іноземна мова (англійська) в професійній комунікації” є ознайомлення з особливостями функціонування та вживання англійської мови в академічному (науковому) контексті, опанування такого рівня знань, навичок і вмінь (B2), який забезпечує необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах наукового, професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах, навичок практичного володіння англійською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена дослідницькими потребами молодого фахівця-науковця; оволодіння найсучаснішою фаховою інформацією через іноземні джерела; формування здатності розв’язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі наукового ділового спілкування та перекладу в процесі професійної наукової діяльності, удосконалення навичок усного монологічного та діалогічного мовлення, які забезпечують успішне володіння іншомовною комунікативною компетентністю.

Основним завданням вивчення дисципліни “Іноземна мова (англійська) в професійній комунікації” є практична підготовка з іноземної мови (англійської) молодих творчих науковців для формування навичок усного та писемного мовлення у сфері наукового та професійного спілкування. Молоді науковці повинні засвоїти особливості жанру наукової професійної комунікації; здобути практичні навички усного і писемного наукового мовлення в фаховій сфері, досвід збирання і вивчення фактів, досвід роботи з фаховими текстами, самостійного пошуку й опрацювання джерел, досвід виконання індивідуальних завдань і групових проєктів.

Згідно з вимогами освітньої програми, практичний курс іноземної мови в професійній комунікації передбачає набуття наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до оволодіння новими знаннями та розвитку творчих здібностей;

ЗК 3. Здатність до наукової, науково-педагогічної комунікації та спроможність дотримуватися етикету наукового, науково- педагогічного спілкування.

ЗК 4. Здатність до роботи у міжнародних культурних проєктах, використовуючи знання та навички іноземної мови, з дотриманням норм професійної етики та міжкультурної толерантності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 1. Здатність до розробки концепції інноваційного творчого проєкту / продукту, форм його втілення та засобів репрезентації на високому професійному рівні; підготовки проєктної пропозиції, організації та управління проєктом.

ФК 2. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розробці науково-творчого проєкту / продукту, критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК 3. Здатність генерувати нові ідеї, пропонувати та розробляти нові форми соціалізації результатів науково-творчої роботи; будувати колаборацію із зацікавленими професійними колективами в Україні та за кордоном.

ФК 6. Здатність дотримуватись правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях, творчій та педагогічній діяльності.

ФК 7. Здатність будувати траєкторію власного розвитку, безперервно продовжувати освіту, знаходити відповідні засоби подальшого підвищення творчої, наукової, педагогічної кваліфікації.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вміння розробляти концепцію науково-творчого проєкту / продукту, форм його втілення та засобів репрезентації на високому професійному рівні; готувати проєктні пропозиції, вміння організувати та управляти проєктом.

ПРН 3. Вміння застосовувати сучасну методологію та міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН 4. Вміння застосовувати та розробляти нові форми соціалізації результатів науково-творчої роботи, працювати у міжнародних проєктах, використовуючи як українську, так і іноземну мови.

ПРН 8. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності викладача вищої школи, дотримуватися принципів академічної доброчесності у науковій, творчій та викладацькій діяльності.

Лінгвістичні компетентності:

1. Уміння використовувати приховані інтелектуальні ресурси при вивченні іноземної мови (білінгвізм).

2. Розуміння лексико-стилістичних особливостей іншомовної наукової літератури та вміння використовувати їх на практиці.

3. Уміння орієнтуватися в іншомовній термінології галузі та вміння практичного їх використання.

4. Уміння робити якісний і адекватний переклад іншомовних текстів наукового характеру з оригінальних джерел, звертаючи увагу на стиль перекладу.

5. Уміння вести цілеспрямовані пошуки потрібної інформації в іншомовній науковій літературі.

6. Здатність до критичного наукового аналізу інформації з англійських джерел.

7. Уміння написати англійські елементи (назва, анотація, резюме) наукових статей і тез до наукових конференцій.

8. Уміння складати англійською мовою анотації та резюме до своїх наукових статей та міжнародних проєктів.

9. Здатність викладати свою наукову позицію у рефераті, статті, тезах до конференції англійською мовою.

Мовна компетентність передбачає володіння здобувачами третього рівня вищої освіти нормами сучасної англійської мови.

Мовленнєва компетентність охоплює вміння здобувача третього рівня вищої освіти сприймати і відтворювати наукову та соціокультурну інформацію іноземною (англійською) мовою.

Соціокультурна компетентність передбачає вміння використовувати здобувачем третього рівня вищої освіти знань з фаху, культурології, філософії, психології, тощо, в різноманітних мовних ситуаціях під час комунікації з представниками інших культур у процесі реалізації завдань наукової комунікації.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс “Іноземна мова (англійська) в професійній комунікації” складається з 6 тем, пов’язаних між собою змістовими складовими.

ТЕМА 1. Науково-дослідна діяльність як професійна. Особливості науково-професійної комунікації іноземною мовою. / **Communicating with scientific and professional communities in a foreign language.**

- **Зміст**

- Поняття науково-дослідної діяльності як професійної діяльності.
- Розвиток навичок академічної та професійної комунікації.
- Особливості комунікації з науковими та професійними спільнотами англійською мовою.
- Формати й жанри наукової комунікації (статті, огляди, тези, усні доповіді тощо).

- **Лексико-граматичний матеріал**

- Лексика на тему “Science & Research”, “Professional Communities”.
- Практика вживання пасивного стану (Passive Voice) у наукових текстах.
- Використання формального стилю, академічної лексики, термінології.

- **Види навчальної діяльності**

- Ознайомлення з типовими зразками наукових текстів (читання та аналіз).
- Структура абзацу. Складання коротких текстів (абзаців) про власну наукову діяльність.
- Усні презентації (короткі повідомлення) про свій дослідницький та професійний досвід.
- Обговорення (discussion) у малих групах: “Чи важливо спілкуватися з міжнародною спільнотою? Чому?”

- **Очікувані результати навчання**

- Уміння визначати особливості та структуру наукової комунікації англійською мовою.
- Розширення професійної лексики, формування навичок використання академічного стилю.
- Формування вмінь короткого усного повідомлення щодо власної дослідницької тематики.

ТЕМА 2. Професійна діяльність для наукового пізнання. / **Professional activity for scholastic attainments.**

- **Зміст теми**

- Взаємозв’язок професійної практики та наукового пізнання.
- Форми та методи наукового пошуку, що базуються на професійному досвіді.
- Джерела інформації (наукові журнали, бази даних, професійні форуми тощо).
 - **Лексико-граматичний матеріал**
- Ключові слова та терміни, пов’язані з професійною діяльністю та науковим дослідженням (practice-based research, evidence-based practice тощо).
- Вживання теперішніх та минулих часів (Present/Past Simple, Present/Past Continuous, Present Perfect) під час опису процесу дослідження та результатів.
- Вираження причинно-наслідкових зв’язків (because of, due to, therefore, hence).
 - **Види навчальної діяльності**
- Читання та аналіз статей, де автори описують свій професійний шлях для наукового дослідження.
- Написання короткого есе про значення професійного досвіду в науковому пошуку.
- Рольові ігри (наприклад, “інтерв’ю з експертом” у вибраній галузі).
- Складання переліку фахових джерел, важливих для власного дослідницького проекту.
 - **Очікувані результати навчання**
- Уміння застосовувати ключову лексику під час усних і письмових висловлювань.
- Розуміння різних підходів до професійно орієнтованого наукового пошуку.
- Навички аналізу друківаних та електронних джерел інформації англійською мовою.

ТЕМА 3. Роль професійного досвіду для наукової діяльності. Кар’єра чи робота? / The role of professional activity for scientific work. Career or job?

- **Зміст теми**
- Розмежування понять “кар’єра” та “робота” в науковому середовищі.
- Стратегії кар’єрного зростання у науці та суміжних професійних сферах.
- Мотивація та професійний розвиток науковця.
 - **Лексико-граматичний матеріал**
- Лексика з тем “Career Development”, “Job Market”, “Research Opportunities”.
- Умовні речення (Conditional Sentences) для обговорення можливих сценаріїв кар’єри (If I had an opportunity to... I would...).
- Модальні дієслова (can, could, may, might, should) при обговоренні планів та можливостей.
- **Види навчальної діяльності**
- Дискусія: “Career vs Job: which is more important for a scientist?”
- Написання мотиваційних абзаців (або мотиваційного листа) щодо власного кар’єрного шляху.
- Аналіз вимог до вакансій в науково-дослідних установах (Job descriptions).
- Презентація “Моя ідеальна кар’єрна стратегія у науковій сфері / My Ideal Career Strategy in the Scientific Field”.
- **Очікувані результати навчання**
- Розвиток умінь аналізувати та порівнювати різні кар’єрні можливості.
- Вивчення та практичне застосування модальної лексики і конструкцій умовних речень.
- Уміння аргументувати власну позицію щодо майбутнього професійного розвитку.

ТЕМА 4. Resume чи CV? Europass та його роль для науковця. / Resume or CV? Europass and its role for a future scientist.

- **Зміст теми**

- Відмінності між Resume та Curriculum Vitae (CV).
- Формат і структура Europass CV, його призначення.
- Основні розділи та вимоги до оформлення професійного резюме/CV.

- **Лексико-граматичний матеріал**

- Лексика для написання професійного CV/Resume (accomplishments, achievements, responsibilities, references).
- Вживання дієслів дії у минулому часі (led, managed, supervised, conducted), а також активної лексики для опису власного досвіду.
- Ключові мовні конструкції для чіткої та лаконічної подачі інформації.

- **Види навчальної діяльності**

- Аналіз прикладів CV/Resume (у тому числі у форматі EUROPASS).
- Створення власного CV (або Resume) англійською мовою з урахуванням академічного та професійного досвіду.
- Практика peer review: взаємоперевірка CV/Resume в малих групах.
- Обговорення та вдосконалення інформації про наукові досягнення та компетенції.

- **Очікувані результати навчання**

- Навички складання CV та Resume англійською мовою з урахуванням міжнародних вимог. EUROPASS
- Уміння використовувати релевантну лексику і граматичні конструкції для стислого й точного опису професійного досвіду.
- Готовність презентувати власний науковий та професійний профіль для міжнародної аудиторії на платформі EUROPASS.

ТЕМА 5. Академічна доброчесність. Види плагіату, шляхи його уникнення. Види анотацій і вимоги до них. / Academic integrity. Types of plagiarism and the ways to avoid it. Types of abstracts and requirements for them.

- **Зміст теми**

- Поняття академічної доброчесності, її значення для науковця.
- Види плагіату (пряме копіювання, мозаїчний плагіат, самоплагіат та ін.).
- Способи належного цитування та оформлення джерел.
- Види анотацій (інформативна, описова, критична тощо) та вимоги до них.

- **Лексико-граматичний матеріал**

- Лексика на тему “Academic Honesty”, “Plagiarism”, “Citation Styles”.
- Конструкції для посилання на джерела (According to..., As stated by...).
- Вживання герундію (Gerund) та віддієслівних іменників (reporting, referencing) під час опису дій із джерелами.

- **Види навчальної діяльності**

- Читання та обговорення правил академічної доброчесності.
- Вправи на розпізнавання видів плагіату в зразках текстів.
- Написання короткої анотації до статті (informative або descriptive abstract).

- Оформлення бібліографічного опису джерел за стильовим форматом АРА у коротких вправах.
 - **Очікувані результати навчання**
- Засвоєння концепції академічної доброчесності та опанування практичних навичок уникнення плагіату.
- Розуміння відмінностей між видами анотацій і навички їх правильного написання англійською мовою.
- Формування вмінь цитувати джерела відповідно до міжнародних стандартів.

ТЕМА 6. Усна науково-практична комунікація. Лексико-граматичні засоби до складання анотації наукової статті. / Oral scientific communication. Lexical and grammatical means to compile an annotation of a scientific article.

- **Зміст теми**
 - Особливості усної науково-практичної комунікації (доповідь, презентація, дискусія).
 - Структура усної презентації наукової статті (вступ, методи, результати, висновки).
 - Лексико-граматичні засоби, необхідні для складання та виголошення анотації наукової статті.
 - **Лексико-граматичний матеріал**
 - Лексика для опису наукових результатів (findings, outcomes, implications).
 - Структурні сигнали (to begin with, furthermore, in conclusion, on the other hand).
 - Використання формул ввічливості при відповіді на запитання, веденні дискусії (I'd like to emphasize..., That's a good point..., Let me clarify...).
 - **Види навчальної діяльності**
 - Підготовка усної презентації (2–3 хвилини) з власною анотацією наукової статті.
 - Тренування інтонації, ритму, пауз і вимови ключових наукових термінів.
 - Обговорення та рецензування презентованих робіт (peer feedback).
 - Написання та редагування короткої анотації (abstract) з урахуванням лексико-граматичних вимог.
 - **Очікувані результати навчання**
 - Уміння чітко сформулювати основний зміст наукової статті в усній формі.
 - Засвоєння лексико-граматичних структур, необхідних для підготовки та презентації анотації.
 - Навички професійної дискусії англійською мовою, здатність відповідати на запитання щодо змісту власної анотації.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 1. Науково-дослідна діяльність як професійна. Особливості науково-	8		4			4	8		1			7

професійної комунікації іноземною мовою. / <i>Communicating with scientific and professional communities in a foreign language.</i>											
Тема 2. Професійна діяльність для наукового пізнання. / <i>Professional activity for scholastic attainments.</i>	10		4			6	10		1		9
Тема 3. Роль професійного досвіду для наукової діяльності. Кар'єра чи робота? / <i>The role of professional activity for scientific work. Career or job?</i>	14		4			10	14		1		13
Тема 4. Резюме чи CV? Europass та його роль для науковця. / <i>Resume or CV? Europass and its role for a future scientist.</i>	16		6			10	16		1		15
Тема 5. Академічна доброчесність. Види плагіату, шляхи його уникнення. / <i>Academic integrity. Types of plagiarism, ways to avoid it.</i>	16		6			10	16		2		14
Тема 6. Усна науково-практична комунікація. Лексико-граматичні засоби до складання анотації наукової статті. / <i>Oral scientific communication. Lexical and grammatical means to compile an annotation of a scientific article.</i>	26		6			20	26		1		25
Усього годин	90	0	30			60	90		7		83

Теми практичних[занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		практичні	
		ДФН	ЗФН

1	Тема 1. Науково-дослідна діяльність як професійна. Особливості науково-професійної комунікації іноземною мовою. / Communicating with scientific and professional communities in a foreign language.	4	1
2	Тема 2. Професійна діяльність для наукового пізнання. / Professional activity for scholastic attainments.	4	1
3	Тема 3. Роль професійного досвіду для наукової діяльності. Кар'єра чи робота? / The role of professional activity for scientific work. Career or job?	4	1
4	Тема 4. Резюме чи CV? Europass та його роль для науковця. / Resume or CV? Europass and its role for a future scientist.	6	1
5	Тема 5. Академічна доброчесність. Види плагіату, шляхи його уникнення. Види анотацій і вимоги до них. / Academic integrity. Types of plagiarism, ways to avoid it. Types of abstracts and requirements for them.	6	2
6	Тема 6. Усна науково-практична комунікація. Лексико-граматичні засоби до складання анотації наукової статті. / Oral scientific communication. Lexical and grammatical means to compile an annotation of a scientific article.	6	1
Разом		30	7

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Типи мовлення за характером їх побудови. / Types of speech by the nature of their construction.	4	7
2	Використання відповідних мовних одиниць і кліше, які доцільно використовувати в творчій та професійній діяльності. / Use of the appropriate language units and clichés, which should be used in descriptive, analytical and subsequent sections of the dissertation.	6	9
3	Самостійна науково-творча робота аспіранта в площині професійної діяльності. / Independent scientific and creative work of a postgraduate student.	10	13
4	Загальні вимоги до укладання резюме. Загальні правила та вимоги до заповнення Europass. / General requirements writing Resume (CV). General rules and requirements for Europass.	10	15
5	Лексико-граматичні засоби до складання анотації наукової статті. Види анотацій і вимоги до них. / Lexical and grammatical means for compiling an annotation of a scientific article. Types of abstracts and requirements for them.	10	14
6	Підготовка доповіді аспіранта та презентації за темою дослідження (проєкту). Використання відповідних мовних одиниць і кліше для написання проєкту. / Preparation of a scientific report of a graduate student on the topic of scientific research and its presentation. Use of the appropriate language units and clichés to write a project.	20	25
Разом		60	83

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ

ТЕМА для СР 1: Типи мовлення за характером їх побудови

Аспекти для вивчення:

- Поняття “типи мовлення”: розповідь, опис, роздум, аргументація.

- Особливості побудови різних типів мовлення: структура, цільове призначення, специфічні мовні засоби.
- Вибір типу мовлення залежно від мети та аудиторії (наукова стаття, виступ на конференції, популяризація науки тощо).

Цілі самостійної роботи за темою 1:

- Засвоїти теоретичні основи класифікації типів мовлення.
- Навчитися аналізувати тексти з точки зору структури (вступ, основна частина, висновки) та мовних засобів.
- Практикуватися в складанні коротких текстів (письмових чи усних) кожного типу мовлення з урахуванням мети та аудиторії.

Завдання:

1. Проаналізувати наукову статтю: визначити, які типи мовлення переважають у різних частинах статті (вступ, огляд літератури, експериментальна частина, обговорення результатів).
2. Написати короткий опис дослідження (близько 150–200 слів), застосовуючи тип мовлення “опис”.
3. Скласти аргументований текст щодо актуальності теми власної наукової роботи (тип мовлення “роздум” та “аргументація”).

ТЕМА для СР 2: Використання відповідних мовних одиниць і кліше, які доцільно використовувати в творчій та професійній діяльності.

Аспекти для вивчення:

- Кліше та стандартні фрази в науковій комунікації (наприклад, “The aim of this paper is...”, “It should be emphasized that...”, “The results indicate...”).
- Мовні одиниці описового, аналітичного та критичного характеру (adjectives, adverbs, linking words, модальні дієслова тощо).
- Різниця між офіційним / науковим та неофіційним / розмовним стилем у написанні дисертацій і дослідницьких статей.

Цілі самостійної роботи за темою 2:

- Навчитися розпізнавати та використовувати кліше в науковому тексті (вступ, огляд літератури, методи, результати, обговорення тощо).
- Розширити словниковий запас наукової лексики й шаблонних виразів для побудови зрозумілої та логічної аргументації.
- Удосконалити вміння відрізняти науковий стиль від публіцистичного, есеїстичного тощо.

Завдання:

1. Підготувати перелік типових кліше для вступу та висновків наукової статті (10–20 прикладів загалом).
2. Проаналізувати розділ “Methods” в одній з обраних наукових статей: виділити мовні шаблони та лексичні одиниці, характерні для опису методології.
3. Переформулювати будь-який абзац тексту, написаного в побутовому стилі, зробивши його науково-офіційним (додати відповідну лексику та граматичні конструкції).

ТЕМА для СР 3: Самостійна науково-творча робота аспіранта в площині професійної діяльності.

Аспекти для вивчення

- Роль і місце самостійної наукової роботи в процесі підготовки дисертації (пошук, аналіз і систематизація джерел, формування авторського підходу).
- Творчі елементи у науковій роботі: генерування ідей, побудова гіпотез, експериментальний пошук рішень.
- Формування індивідуального стилю наукової праці: планування часу, створення структури дослідження, відбір наукових джерел.

Цілі самостійної роботи за темою 3:

- Навчитися самостійно планувати й керувати процесом написання наукової роботи (дисертації, статті, проєкту).
- Розвинути навички креативного підходу до наукового пошуку (уникати шаблонності, використання міждисциплінарних підходів).
- Формувати вміння критично оцінювати власні й чужі наукові роботи.

Завдання:

1. Розробити план індивідуальної наукової роботи (пошук літератури, обробка даних, аналіз результатів), розписати кожен етап і терміни виконання.
2. Провести міні-дослідження (теоретичне чи експериментальне) з коротким письмовим викладом отриманих даних, висновків і пропозицій.
3. Створити порівняльну таблицю ідей та гіпотез, які можуть лягти в основу творчого наукового дослідження (до 10 позицій).

ТЕМА для СР 4: Загальні вимоги до укладання резюме. Загальні правила та вимоги до заповнення Europass

Аспекти для вивчення

- Відмінності між Resume та CV: обсяг, зміст, призначення.
- Структура та змістовні блоки (контактна інформація, освіта, досвід, навички, досягнення).
- Особливості формату Europass: основні розділи, загальний вигляд, вимоги до оформлення.

Цілі самостійної роботи за темою 4:

- Засвоїти ключові принципи створення резюме (CV) для наукової чи професійної сфери.
- Зрозуміти специфіку міжнародного формату Europass та навчитися правильно його заповнювати.
- Розвинути навички відбору найважливішої інформації про себе, з урахуванням вимог роботодавця або наукової установи.

Завдання:

1. Створити власне резюме (CV) англійською мовою.
2. Заповнити форму Europass.
3. Порівняти дві версії свого резюме: коротке (Resume, 1 сторінка) та розширене (CV, 2–3 сторінки), підготувати висновки щодо відмінностей.

ТЕМА для СР 5: Лексико-граматичні засоби до складання анотації наукової статті.

Види анотацій і вимоги до них.

Аспекти для вивчення

- Основні частини анотації: мета (aim/purpose), методи (methods), результати (results), висновки (conclusions).
- Типові лексичні одиниці й граматичні конструкції для короткого та чіткого викладу наукової інформації (пасивні структури, модальні дієслова, вставні слова).
- Види анотацій: інформативна, описова, аналітична; вимоги до їх обсягу, цілей і змісту.

Цілі самостійної роботи за темою 5:

- Засвоїти стандартні мовні структури та кліше, необхідні для написання якісної анотації.
- Розвинути навички лаконічного й точного викладу суті наукової роботи.
- Навчитися відрізняти різні типи анотацій та правильно обирати формат для конкретної наукової статті.

Завдання:

1. Ознайомитися зі зразками анотацій у декількох провідних наукових журналах (вибрати 3 приклад, порівняти їх структуру й лексику).
2. Написати дві анотації (інформативну та описову) до власної наукової роботи.

ТЕМА для СР 6: Підготовка доповіді та презентації за темою дослідження (проєкту).

Використання відповідних мовних одиниць і кліше для написання проєкту.

Аспекти для вивчення

- Структура усної наукової доповіді: вступ, виклад матеріалу, результати, висновки, рекомендації.
- Основні принципи підготовки презентації (використання візуальних матеріалів, робота зі слайдами, оформлення тексту і графіків).
- Специфічні мовні кліше для публічного виступу: “I would like to present...”, “The key finding is...”, “Let me draw your attention to...”.

Цілі самостійної роботи за темою 6:

- Розвинути вміння чітко та логічно презентувати результати власного дослідження.
- Навчитися поєднувати усний виклад із візуальним супроводом (слайди, постери, інфографіка).
- Удосконалити навички володіння англійською мовою під час публічного виступу, навчитися контролювати темп і структуру мовлення.

Завдання:

1. Підготувати короткий виступ (до 5 хвилин): структурований монолог за темою власного дослідження з використанням основних мовних кліше.
2. Розробити презентацію (до 10 слайдів): включити ключову інформацію, графіки, діаграми. Перевірити, чи супроводжують вони виступ, а не дублюють.
3. Відрепетирувати виступ перед колегами чи друзями, зібрати відгуки щодо чіткості, послідовності та мовного оформлення.

4. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Методи навчання

Система методів проблемно-розвиваючого викладання, пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, імітаційне навчання (використання ігрових методів); контекстне навчання (інтеграція різних видів діяльності здобувачів: навчальної, наукової, практичної; створення умов, максимально наближених до реальних).

Практичні заняття з поясненням теорії та виконанням практичних завдань, розвиваюче навчання із застосуванням діалогічного методу, ділові ігри (відтворення комунікативних професійних ситуацій, пошук способів розв'язання складних комунікативних ситуацій за допомогою набору етикетних формул, оформлення ділової, наукової та фахової документації), роз'яснення та інструкції до практичних завдань, мозковий штурм; контекстне навчання; робота в Інтернеті, самостійна робота, підготовка презентацій, метод проєктів; case-study; виконання індивідуального проєкту на задану тему; робота з інтерактивною дошкою (Padlet, Jamboard, Migo) – пошук, підбір та презентація виконаного завдання у письмовій або усній формі; виконання усних та письмових вправ з метою розвитку навичок аудіювання, розвитку навичок діалогічного та монологічного мовлення, розвитку навичок письма; проведення групових бесід discussion-and-debating.

Методи інтерпретації іншомовних наукових текстів. – Елементи проблемних (свідомо-комунікативних) методик. — Принципи онлайн-пошуків релевантної інформації. – Методики міжмовного компаративного аналізу.

Форми контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку (1-й семестр). Поточні форми контролю:

- а) опитування під час практичних занять;
- б) лексико-граматичне тестування;
- в) оцінювання домашніх завдань;
- г) презентація підготовленої доповіді / проєкту.

2. Підсумковий контроль:

- а) підсумкове заняття;
- б) залік.

Критерії оцінювання

Бали		Критерії оцінювання
0–40		
A	36-40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріалом за темами, що вивчалися. Вміє письмово оформлювати повідомлення за заданою темою, вживає широкий спектр лексики та термінології за вивченими темами, розуміє правила та поняття, якими безпомилково користується, надає додаткові матеріали та приклади за темами. Демонструє високий рівень розуміння автентичних іншомовних текстів і матеріалів. Під час контрольних заходів демонструє безпомилкове виконання тестових завдань (виконано на 90-100 %) та вільне усне мовлення за заданою тематикою.
B	32–35	Здобувач практично в повному обсязі опанував матеріалом за темами, що вивчалися. Вміє письмово оформлювати повідомлення за заданою темою, вживає достатній спектр лексики та термінології за

		<p>вивченими темами, розуміє правила та поняття, якими може користуватися практично без помилок, надає додаткові приклади за темами. Демонструє середній рівень розуміння автентичних англомовних текстів і матеріалів.</p> <p>Під час контрольних заходів демонструє виконання тестових завдань майже без помилок (виконано на 80-89%) та усне мовлення за заданою тематикою з незначними лексико-стилістичними та граматичними помилками.</p>
С	22–31	<p>Здобувач в значному обсязі опанував матеріалом за темами, що вивчалися. Демонструє достатній рівень розуміння засвоєного матеріалу. Вміє складати та письмово оформлювати повідомлення за заданою темою, але не завжди доречно вживає термінологічні одиниці, знає правила та поняття, але не завжди їх розуміє, користується ними з певними помилками, не може самостійно надавати додаткові приклади за темою. Демонструє достатній рівень розуміння автентичних іншомовних текстів і матеріалів.</p> <p>Під час контрольних заходів демонструє виконання тестових завдань із значними помилками (кількість вірних відповідей 65-79%.) та усне мовлення за заданою тематикою зі значними лексико-стилістичними та граматичними помилками та\або в недостатньому обсязі.</p>
Д	10–21	<p>Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми. Демонструє низький рівень розуміння матеріалу. Не вміє письмово оформлювати повідомлення відповідно до цілі та завдання; не завжди відповідно вживає термінологічні одиниці та загальну лексику; правилами та поняттями користується із значними помилками; не може самостійно надавати додаткові приклади за темою.</p> <p>Демонструє недостатній рівень розуміння автентичних іншомовних текстів та інших матеріалів.</p> <p>Під час контрольних заходів демонструє виконання тестових завдань із значними помилками (кількість вірних відповідей 60-65%) та усне мовлення за заданою тематикою із значними лексико-стилістичними та граматичними помилками та в недостатньому обсязі.</p>
Е	1–9	<p>Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків. Наявні значні проблеми з розумінням тексту, низький рівень усного мовлення, рівень вірно виконаних завдань під час контрольних заходів нижче 60 %.</p>
	0	Пропуск заліку / іспиту
Усього: 100 балів		

Розподіл балів за видами роботи, які отримують здобувачі 3 рівня вищої освіти

Види діяльності	Форма звітності	Бали
1	Створення власного термінологічного словника	0–10
2	Поточний контроль та бонуси	0–10/20
3	Співбесіда за результатами прочитаної іншомовної наукової літератури (анотації до наукових статей)	0–20
Підсумок	Підсумковий тест: Use of English	0–30

ЗАЛІК	Виступ з доповіддю та презентацією за темою власного дослідження / проекту.	0–20
Всього балів		100

Розподіл балів за темами, які отримують здобувачі 3 рівня вищої освіти

														Сума				
<i>T1</i>			<i>T2</i>			<i>T3</i>			<i>T4</i>			<i>T5</i>			<i>T6</i>			100
15			15			15			15			20			20			
дфн	7	8	7	8	7	8	5	5	5	6	7	7	5	7	8			
зфн	15		15		15		15			10	10		20					

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях - максимально 20 балів (за 6 тем);

Самостійна робота - максимально 40 балів (за 6 тем);

Підсумковий контроль (залік/іспит) – від 20 до 40 балів максимально.

Всього 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (силабус, посібники, програма та навчально-методичні матеріали), ілюстративні матеріали, інтернет-платформи, відео матеріали (з YouTube), іншомовні онлайнві матеріали за тематикою досліджень/проектів здобувачів.

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Schofield, James & Osborn, Anna. Collins. English for Business. Speaking. Harper Collins Publishers, 2011.
2. Trappe, Tonya, Tillis Graham. Upper Intermediate Business English. Pearson Education Limited. 2006. 178 p.
3. Marion Grussendorf. English for Presentations. Oxford University Press, 2011. 80 p. 129 p.
4. Armer, Tamzen. Cambridge English for Scientists. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 128 p.

5. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Знання, 2006. 307 с.
6. Dorothy E.Zemach, Lisa A.Rumisek. Academic Writing: from paragraph to essay. – MacMillan Press. – 2009.

Додаткові джерела інформації

7. Virginia Evans & Jenny Dooley. New Round Up 5. Pearson Education (Longman), 2016. 384 p.
8. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. д. пед. н. проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
9. Murphy R. English Grammar in Use / R. Murphy. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 392 p.
10. Верба Г.В., Верба Л.В. Довідник з граматики англійської мови. – К. : «Освіта», 2003. – 236 с.
11. Scollon, Ron, Scollon, Suzanne, W. Intercultural communication : a discourse approach. 2nd edition. Malden, MA: Blackwell Publishers Ltd., 2001. 316 p.

Інтернет-ресурси

12. Internet English Home. Oxford University Press. Internet English by Christina Gitsaki and Richard P. Taylor ... Welcome to the Internet English website ... — www.oup.com/elt/internet.english
13. Academic Writing for Graduate Students, 3rd Edition: Essential Skills and Tasks John M. Swales & Christine B. Feak <http://www.press.umich.edu/titleDetailDesc.do?id=2173936> Michigan ELT, 2012
14. Українсько-англійський словник *Reverso*.
15. Academic Writing – https://library.leeds.ac.uk/info/14011/writing/106/academic_writing
16. Academic Integrity and Plagiarism - https://library.leeds.ac.uk/info/1401/academic_skills/46/academic_integrity_and_plagiarism
17. Annotated Bibliographies - https://library.leeds.ac.uk/info/1401/academic_skills/80/annotated_bibliographies

Інформаційні ресурси

18. Бібліотека Харківської державної академії культури
19. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
20. Професійні платформи (ResearchGate - <https://www.researchgate.net/> , Academia.edu - <https://www.academia.edu/>) для пошуку та обговорення наукових публікацій.
21. Онлайн-словники (Cambridge Dictionary - <https://dictionary.cambridge.org/> , Oxford Learner's Dictionaries - <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>) та глосарії наукових термінів: *Science.org – Glossary*: <https://www.science.org/content/article/science-glossary> та *NASA – Scientific Terms Glossary*: <https://www.nasa.gov/centers/glenn/environmental/scigloss.html>.
22. Стилєві рекомендації (APA, MLA), загальні стандарти для академічного письма (Purdue Online Writing Lab):
 - *APA Style*: <https://apastyle.apa.org/>
 - *MLA Style*: <https://style.mla.org/>
 - *Purdue Online Writing Lab*: <https://owl.purdue.edu/>

**ІНОЗЕМНА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)
В ПРОФЕСІЙНІЙ КОМУНІКАЦІЇ**
програма та навчально-методичні матеріали

освітньо-творча програма «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти
спеціальність 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
треть (освітньо-творчий) рівень вищої освіти

Розробник:

Доцент кафедри психології, педагогіки
та філології

Аліна Борисова

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 31.08.2024 р. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. _ . Обл.-вид. арк. _ .

Адреса редакції і видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057) 731-27-83. e-mail: rrv2000k@ukr.net.
Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.